Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl pasiūlymo priimti Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą dėl Bendrijos dalyvavimo kelių valstybių narių įgyvendinamoje Jungtinėje Baltijos jūros mokslinių tyrimų ir plėtros programoje (BONUS 169)

(COM(2009) 610 galutinis – 2009/0169 (COD))

(2011/C 18/20)

Pagrindinis pranešėjas **Daniel RETUREAU**

Taryba, vadovaudamasi Europos bendrijos steigimo sutarties 169 ir 172 straipsnio antrąja dalimi, 2009 m. lapkričio 12 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Bendrijos dalyvavimo kelių valstybių narių įgyvendinamoje Jungtinėje Baltijos jūros mokslinių tyrimų ir plėtros programoje (BONUS 169)

COM(2009) 610 galutinis – 2009/0169 (COD).

2009 m. gruodžio 15 d. Komiteto biuras pavedė Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyriui organizuoti Komiteto darbą šiuo klausimu.

Kadangi darbas skubus, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas savo …-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2010 m. balandžio 28–29 d. (balandžio 29 d. posėdis), pagrindiniu pranešėju paskyrė Daniel Retureau ir priėmė šią nuomonę … narių (-iams) balsavus už, … prieš ir … susilaikius.

1. **Išvados ir rekomendacijos**

1.1 Baltijos jūra susijusi su didelėmis problemomis: jai poveikį daro tiek klimato atšilimo reiškiniai, tiek su žmogaus veiklos keliama tarša. Be to, dėl darbinės veiklos pobūdžio ir darbo vietų skaičiaus Baltijos jūros regionas yra ekonominės ir socialinės veiklos strateginė zona. Jos išsaugojimas – svarbiausias dabartinių ir ateities kartų uždavinys, o valdymas turi būti vykdomas derinant veiksmus su visomis prie Baltijos jūros esančiomis valstybėmis ir jų gyventojais.

1.2 Nėra aiškiai nurodyta, ar BONUS konsorciumas aktyviai įtrauks į konsultacijas su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais šių sektorių nacionalinius ir Europos socialinius partnerius. Komitetas primigtinai prašo tai aiškiai nurodyti.

1.3 Būtina, kad šių konsultavimosi platformų ir Sektorių mokslinių tyrimų forumo valdymo sistemoje dalyvautų pilietinė visuomenė ir visų pirma Europos ir nacionalinio lygio socialiniai partneriai ir kad per programos BONUS-169 mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektus, suburiančius socialinių mokslų srities mokslininkus, būtų vykdomi moksliniai tyrimai ir taikomos priemonės, grindžiamos su programa susijusių sektorių suinteresuotųjų subjektų, dalyvaujančių užimtumo ir kvalifikacijų valdyme, logika.

1.4 Poveikio tvarumui įvertinimai (PTĮ) galėtų būti naudinga ir veiksminga pagalbos priemonė, padedanti atrinkti pagal programą BONUS-169 vykdomus mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros projektus bei priimti sprendimą dėl jų įgyvendinimo. Šiuose projektuose turėtų būti atsižvelgiama į tris darnaus vystymosi aspektus ir į jų įgyvendinimą įtraukiami pilietinės visuomenės dalyviai kurių įvairovė ir skaičius atitiktų su šiais trimis aspektais susijusių spręstinų problemų mastą.

1.5 Vis dėlto, reikia pabrėžti, kad pagal programą BONUS 169 atliktas poveikio įvertinimas turi trūkumų: jame nepakankamai atsižvelgta į socialinį ir užimtumo aspektą; be to, programos rengimo procese nedalyvavo pilietinės visuomenės atstovai (visų pirma profesinės sąjungos ir Europos socialiniai partneriai).

1.6 Pilietinės visuomenės atstovų dalyvavimą galima organizuoti mažiausiai šiais dviem būdais:

a) gerinant informacijos sklaidą, jos rinkimą ir su programa Bonus-169 susijusių pilietinės visuomenės dalyvių indėlio analizę, taip pat tobulinant grįžtamosios informacijos mechanizmus. Šiuo tikslu būtina užtikrinti visų susijusių pilietinės visuomenės dalyvių, įskaitant Europos socialinius partnerius, indėlio pripažinimo ir panaudojimo skaidrumą ir atitinkamai numatyti informacijos grąžą;

b) diskusijose ir tyrimuose nagrinėti visų susijusių pilietinės visuomenės dalyvių, įskaitant Europos socialinius partnerius, iškeltus klausimus. Siekiamas tikslas – pasiūlyti procesą, kuris turėtų apčiuopiamo poveikio programos BONUS-169 rengimui ir įgyvendinimui ir kuriam vykstant būtų atsižvelgiama į tris darnaus vystymosi aspektus (aplinkos, socialinį ir ekonominį).

1.7 Komitetas dar kartą reiškia pritarimą programai ir finansavimo tvarkai, pagal kurią Bonus-169 numatyta skirti naujų lėšų, o ne tik skirti jau numatytas, nebent reikėtų finansuoti ypatingai tyrimo tikslus atitinkančias mokslinių tyrimų priemones, kurios būtų numatytos konkrečiam laikotarpiui ir tam butų skirta konkreti suma biudžeto lėšų.

1.8 Baltijos jūros mokslinių tyrimų tikslingumas grindžiamas argumentu, kad ją supa nemažai valstybių narių, kurios patiria pramoninės eros metu susikaupusią didelę taršą, kuri ir šiuo metu tęsiasi sudarydama sąlygas atsirasti dideliems, vieniems iš labiausiai pasaulyje užterštų, vandens plotams, ir dėl kurios gali kilti grėsmė daugeliui pramonės arba amatų sektorių, kadangi pakrantės ruože gyvena daugiausia gyventojų ir sutelkta didžiausia dalis veiklos. Komitetas mano, kad visos susijusios šalys, prireikus, įskaitant Rusijos Federaciją, turėtų dalyvauti moksliniuose tyrimuose ir, atsižvelgdamos į savo galimybes ir įvertindamos savo realią padėtį (mažai gyventojų turinčios ir trečiosios šalys) įnešti savo indėlį.

2. **Komisijos pasiūlymai**

2.1 Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintojoje bendrojoje programoje numatytos keturių svarbiausių veiklos sričių – „Bendradarbiavimas“, „Idėjos“, „Žmonės“ ir „Pajėgumai“ – regioninės gairės 2007–2013 m. laikotarpiui.

2.2 2009 m. spalio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime dėl Bendrijos dalyvavimo kelių valstybių narių įgyvendinamoje Jungtinėje Baltijos jūros mokslinių tyrimų ir plėtros programoje (BONUS 169) šis pagrindas pritaikytas prie Baltijos jūros problematikos ir nustatyti projekto tikslai ir jo įgyvendinimo finansavimo nuostatos.

2.3 Siekiant BONUS 169 tikslų, ši programa bus įgyvendinama dviem atskirais etapais:

a) dviejų metų trukmės pradiniame strateginiame etape bus sukurtos atitinkamos konsultavimosi platformos, užtikrinančios aktyvų suinteresuotųjų asmenų dalyvavimą, parengta Strateginė mokslinių tyrimų darbotvarkė ir toliau plečiamos ir kuriamos tikslios įgyvendinimo sąlygos;

b) mažiausiai penkerius metus trunkančiame įgyvendinimo etape bus paskelbti ne mažiau nei trys bendri kvietimai teikti paraiškas strategiškai orientuotiems BONUS-169 projektams, kuriais įgyvendinami iniciatyvos tikslai, finansuoti.

2.4 Bus pasirinktos Strateginėje BONUS-169 mokslinių tyrimų darbotvarkėje numatytos temos, kurias nagrinėjant bus siekiama kuo geriau laikytis iš anksto nustatytų gairių ir apimti mokslinių tyrimų, technologinės plėtros, mokymo ir (arba) sklaidos aspektus.

2.5 Viename iš pirmųjų projekto BONUS-169 etapų surengtos plataus masto viešosios konsultacijos. Parengtas interneto tinklalapis, atlikti poveikio vertinimai, konsultuotasi su NVO. Šios konsultacijos buvo labai reikalingos ir įgyvendinant projektus turi būti tęsiamos. Pirmiau minėti pilietinės visuomenės dalyviai turi dalyvauti kontroliuojant lėšų valdymą ir projektų pažangą siekiant, kad šie projektai būtų sėkmingai įgyvendinti ir pasiektas tikslas – daugiau ir geriau investuoti į žinias, „užtikrinančias ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą“ ([1]), kaip nurodoma persvarstytoje Lisabonos strategijoje. 2009 m. spalio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo 5 straipsnyje nurodoma, kad BONUS EEIG, kuriam pavestas BONUS-169 valdymas, Bendrijos vardu turi pateikti ataskaitą Europos Komisijai. Remiantis 13 straipsniu, Komisija BONUS-169 veiklos vertinimo išvadas pateikia Europos Parlamentui bei Tarybai. Taigi, EESRK suteikta tik *a posteriori* kontrolės priemonė. Jam nesudaryta galimybė pareikšti nuomonę dėl projektų BONUS-169 eigos.

2.6 Šio sprendimo I priedo pirmajame punkte nustatyti projekto BONUS-169 tikslai. Nors d punkte numatyta sukurti atitinkamas „konsultacijų su suinteresuotaisiais asmenimis, įskaitant visų susijusių sektorių atstovus“ platformas, nei viename iš tikslų neužsimenama apie projekto socialinius ir ekonominius tikslus, nei jo svarbą Baltijos jūros valstybių užimtumo raidai.

2.7 Labai svarbus II priedas, kadangi jame numatytos projekto BONUS-169 valdymo struktūros. 4 punkte numatyta sudaryti patariamąją valdybą, kurią sudaro tarptautinę reputaciją turinys mokslininkai ir susijusių suinteresuotųjų subjektų atstovai, taip pat pilietinės visuomenės organizacijų, susijusių su šiomis sritimis, atstovai. Būtent ši nuostata užtikrina teisę darbuotojams, darbdaviams, NVO ir asociacijoms teisę tikrinti, kontroliuoti ir teikti pasiūlymus projektui BONUS-169.

2.8 Programa numatyta ilgalaikės trukmės laikotarpiui, per kurį gali būti įgyvendinami bendri veiksmai.

2.9 Preliminariame sprendimo dvyliktajame punkte nurodoma, kad, BONUS-169 iniciatyva „yra susijusi su tam tikromis Bendrijos mokslinių tyrimų programomis, susijusiomis su įvairia žmogaus veikla, pavyzdžiui, žuvininkyste, akvakultūra, žemės ūkiu, infrastruktūra, transportu, mokymų ir mokslininkų judumu bei socialiniais ir ekonominiais klausimais, kuria daromas bendras poveikis ekosistemai.“

2.10 Programos įgyvendinimas dviem etapais turėtų padėti užtikrinti veiksmingą rezultatų panaudojimą ir jų įsisavinimą įgyvendinant politikos ir išteklių valdymo priemones įvairiuose ekonomikos sektoriuose.

([1]) COM(2009) 610 galutinis, 1.4 punktas.

2.11 Be to, poveikio analizėje, kurioje vertinamas galimas ekonominis, aplinkos ir socialinis poveikis, kalbama apie ekonomines ir socialines pasekmes (poveikio vertinimo 5 punktas: bent jau socialinių ir ekonominių aspektų požiūriu – ypač bendro pobūdžio). Kai kurie sprendimai sudarytų sąlygas padėti kitiems ekonomikos sektoriams (pavyzdžiui, jūrų infrastruktūrai, kasykloms, vėjo jėgainių parkoms, transporto, žuvininkystės sektoriams, naftos, dujų ir telekomunikacijų bendrovėms) aplinkos ir jų ekosistemos požiūriu taikyti tinkamesnius veiklos būdus. Šis analizės aspektas yra visiškai neišsamus (neišplėtotas), tačiau jame aiškiai nurodyta bendra kryptis, kuria remiamasi strateginiame programos rengimo etape.

2.12 Trijuose projektuose, kuriuos pasirinks ir įgyvendins GEIE BONUS, turi būti privaloma atsižvelgti į socialines ir žmogiškąsias klimato pokyčių pasekmes Baltijos jūros pakrančių zonose. Klimato kaita gali paskatinti gyventojų išvykimą, kuris turės socialinių pasekmių ir poveikio užimtumui. Tai reikėtų numatyti iš anksto, kaip 2009 m. spalio 13 d. nurodoma EESRK nuomonėje dėl Tvaraus pakrančių zonų vystymo. Gali būti, kad bus pakeisti tam tikriems veiklos sektoriams pavyzdžiui, žuvininkystės ir jūrų transporto, taikomi darbo teisės aktai. Europos Komisija, padedama pilietinės visuomenės dalyvių ir EESRK, projektų vertinime turėtų atsižvelgti į šiuos veiksnius ir gairėse numatyti atskirą mokymui ir perkvalifikavimui skirtą skyrių.

2.13 ES tiesiogiai palaikys ryšius su Helsinkyje įsteigta BONUS EEIG (Baltijos jūros regiono organizacijų mokslo finansavimo tinklas), kuris yra BONUS-169 speciali vykdomoji struktūra, atsakinga už Bendrijos įnašo ir valstybių narių piniginių įnašų skyrimą, jų administravimą, naudojimo stebėseną ir už ataskaitų apie jų panaudojimą teikimą.

2.14 Programą BONUS-169 valdys BONUS EEIG sekretoriatas. Šiai programai įgyvendinti GEIE BONUS turi sukurti šias struktūras: Priežiūros komitetą, Sekretoriatą, Patariamąją valdybą, Sektorių mokslinių tyrimų forumą ir Projektų koordinatorių forumą.

2.14.1 Patariamoji valdyba teikia pagalbą Priežiūros komitetui ir Sekretoriatui. Ją sudaro puikią reputaciją tarptautiniu lygiu turinys mokslininkai, susijusių suinteresuotųjų asmenų atstovai, įskaitant, pavyzdžiui, turizmo, atsinaujinančios energijos, žuvininkystės ir akvakultūros, jūrų transporto sektorių, biotechnologijos ir technologijų sektorių tiekėjų ir pramonės bei pilietinės visuomenės organizacijų, susijusių su šiomis sritimis, atstovai, kitų integruotų Baltijos jūros mokslinių tyrimų programų ir kitų Europos regioninių jūrų regionų atstovai.

2.14.2 Ji teikia patarimus, konsultacijas ir rekomendacijas su programa BONUS-169 susijusiais moksliniais ir politiniais klausimais. Šie patarimai gali būti teikiami dėl programos BONUS-169 tikslų, prioritetų ir krypties, jos rezultatų ir gautų mokslinių tyrimų rezultatų kokybės gerinimo būdų, gebėjimų ugdymo, jungimosi į tinklus ir veiklos, kuria siekiama BONUS-169 tikslų, tinkamumo. Valdyba taip pat padeda naudotis BONUS-169 rezultatais ir juos skleisti.

2.14.3 Be to, patariamoji valdyba BONUS, kurią sudaro įvairūs suinteresuotieji subjektai, pavyzdžiui, Helsinkio komisija (angl. HELCOM), Tarptautinė jūrų tyrinėjimo tarnyba (angl. ICES), Jūrų reikalų GD, Pasaulio laukinės gamtos fondas (angl. WWF) ir Suomijos ūkininkų asociacija, taip pat atliko lemiamą vaidmenį rengiant programos BONUS-169 mokslinį projektą ir įgyvendinimo strategiją.

2.15 2009 m. birželio mėn. Mokslinių tyrimų generaliniam direktoratui pateikta persvarstytos BONUS-169 mokslinių tyrimų darbotvarkės apžvalga daugiausia pagrįsta darbais ir konsultacijomis, kurie buvo vykdomi rengiant pirminę BONUS-169 iniciatyvą.

2.16 Programos įgyvendinimo strateginiu etapu numatyta surengti plataus masto strategines konsultacijas su kitų susijusių sektorių, pavyzdžiui, žemės ūkio, žuvininkystės, akvakultūros, transporto ir vandentvarkos, suinteresuotaisiais subjektais.

2.17 Konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais platformos.

2.17.1 Remiantis išsamia su programa BONUS-169 susijusių suinteresuotųjų subjektų vietos, nacionaliniu, regionų ir Europos lygiu analize, bus sukurtos konsultavimosi platformos ir mechanizmai, kuriais siekiama suaktyvinti ir oficialiai įtvirtinti visų susijusių sektorių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą nustatant esminius trūkumus ir prioritetines mokslinių tyrimų temas ir gerinant mokslinių tyrimų rezultatų įsisavinimą. Minėtuose mechanizmuose dalyvaus mokslininkai, visų pirma dirbantys kitose (ne jūros) gamtos mokslų srityse, taip pat socialinių ir ekonomikos mokslų disciplinų mokslininkai, kad kuriant strateginę mokslinių tyrimų darbotvarkę, jos strateginę viziją ir nustatant mokslinių tyrimų prioritetus būtų užtikrintas reikiamas daugiadisciplinišKumas.

2.17.2 Bus įsteigtas nuolatinis sektorių mokslinių tyrimų forumas (jį sudarys su Baltijos jūros sistemos moksliniais tyrimais ir valdymu susijusių ministerijų ir kitų subjektų atstovai), kuriam bus pavesta sprendimų priėmimo proceso aspektu nagrinėti programos planavimą, jos rezultatus ir naujus poreikius mokslinių tyrimų srityje. Šis forumas paskatins mokslinių tyrimų integravimą viso Baltijos jūros regiono mastu, įskaitant bendrą infrastruktūros pajėgumų naudojimą ir planavimą, padės išryškinti poreikius mokslinių tyrimų srityje, sudarys palankesnes sąlygas naudotis mokslinių tyrimų rezultatais ir palengvins mokslinių tyrimų finansavimo įsisavinimą.

2.18 Poveikio tvarumui įvertinimų (PTĮ) problemos.

2.18.1 Poveikio tvarumui įvertinimai (angl. SIA) yra pagrindinis politinis būdas įvertinti politikos ir priemonių pasekmes trims darnaus vystymosi ramsčiams (ekonominiam, socialiniam ir aplinkos).

2.18.2 Šie Europos Komisijos vykdyti ir įtvirtinti PTĮ, visų pirma vykstant deryboms dėl prekybos susitarimų (taip pat mažiau formalioms deryboms prieš priimant europinį reglamentą dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) ir Europos energetikos ir klimato kaitos paketo direktyvas), yra labai svarbūs konsultuojantis su pilietinės visuomenės dalyviais siekiant atsižvelgti į jų nuomones ir reikalavimus.

2.18.3 Kad būtų lengviau atlikti PTĮ, nustatyti tam tikri rodikliai:

— Pasaulio banko ir JT Tvaraus vystymosi komisijos rodikliai, skirti ekonomikos ramsčiui,

— JT Tvaraus vystymosi komisijos ir TDO rodikliai, skirti socialiniam ramsčiui, įskaitant žmogaus orumo nežeminantį darbą,

— Jungtinių Tautų aplinkos apsaugos programos (JTAP), Europos aplinkos agentūros ir JT Tvaraus vystymosi komisijos rodikliai, skirti aplinkos ramsčiui.

2.18.4 Europos Komisijos ([2]) komunikatu dėl PTĮ įvesta išsami poveikio vertinimo sistema, taikoma visose Europos Komisijos veiklos srityse, visų pirma vykstant deryboms dėl prekybos susitarimų. 2006 m. kovo mėn. Prekybos GD parengus metodinį vadovą buvo formaliai įtvirtinti PTĮ, skirti Europos Sąjungos deryboms su trečiosiomis šalimis dėl prekybos susitarimų ir jų įgyvendinimui.

2.18.5 Šie PTĮ gali būti pritaikyti konsultuojantis su reikšmingais pilietinės visuomenės atstovais.

3. **Bendrosios pastabos**

3.1 2009 m. EESRK išreiškė nuomonę, kad reikia supaprastinti numatytą valdymo metodą. Savo tiriamojoje nuomonėje dėl „Makroregioninio bendradarbiavimo: Baltijos jūros regiono strategijos taikymas kitiems Europos makroregionams“ ([3]) Komitetas siūlė įsteigti Baltijos jūros pilietinės visuomenės forumą, kuris paskatintų viešąsias diskusijas ir padėtų supažindinti visuomenę su strategijos įgyvendinimu.

3.2 Vykstant pasaulinio makroregioninio valdymo procesui, itin svarbu informuoti apie projektus ir atlikti projektų poveikio žmonėms ir užimtumui vertinimus. Būtina susieti giminingas organizacijas (profesines sąjungas, vartotojų asociacijas, vietos ir savanorių organizacijas) įvairiose valstybėse ir kurti jų tarpvalstybinius tinklus, kad būtų suburta pilietinė visuomenė, išmananti su Baltijos jūros regionu susijusias socialines ir ekonomines problemas. Gyventojams ir darbuotojams turi būti suteikta galimybė pasinaudoti mokslinių tyrimų projektų rezultatais. Būtina iš anksto numatyti, kaip keisis mokymosi poreikiai, visų pirma atsižvelgiant į regiono vystymąsi artimiausioje ateityje, dabartinę išteklių padėtį ir klimato atšilimo pasekmes.

3.3 Komunikato 2.2.2 punkte, kuris skirtas suinteresuotiesiems asmenims, nepatikslinamas jų pobūdis, tik akcentuojamas mokslininkų dalyvavimas. Šiame punkte reikėtų paminėti pilietinės visuomenės svarbą kuriant šias platformas, įskaitant EESRK europinių socialinių partnerių ir sektorių struktūrinio socialinio dialogo komitetų, suinteresuotų programa BONUS-169, vertingą indėlį.

3.4 Svarbus Europos socialinių partnerių vaidmuo turėtų būti pripažintas programos BONUS-169 valdymo sistemoje.

3.5 Siekiant sustiprinti socialinių ir visuomenei atstovaujančių partnerių vaidmenį, būtų naudinga numatyti jų atstovų, dalyvaujančių į biudžeto eilutę įrašytų konsultacijų platformų darbe, mokymus.

4. **Papildomos pastabos**

4.1 Kalbama apie programą, kuria skatinami Baltijos jūros taršos mažinimo moksliniai tyrimai ir tarptautinis mokslininkų veiklos koordinavimas.

4.2 Taigi, gana akivaizdu, kad ši mokslinių tyrimų programa turi tiesioginės įtakos:

— baseino ekonominei ir pramoninei struktūrai,

— sektorių raidai (pačiuose sektoriuose ir tarp jų),

— darbinės veiklos pobūdžiui ir darbuotojų įgūdžiams, turint omenyje ilgainiui veikiausiai iškilsiančią būtinybę kai kuriems jų pakeisti darbą arba susidurti su esminiais pokyčiais.

4.3 EESRK pateikia šiuos pasiūlymus, kuriais siekiama dviejų tikslų:

— programoje BONUS-169 reikėtų atsižvelgti į socialinį poveikį ir poveikį užimtumui, naujų įgūdžių poreikį ir šiuo metu mažiau reikalingus įgūdžius, jei yra galimybė, šį poveikį numatyti iš anksto (prognozės ir žmonių skatinimo imtis naujos profesinės veiklos priemonės),

— teigiamo poveikio skatinimo ir neigiamo poveikio mažinimo priemonės turėtų būti rengiamos kartu su pilietinės visuomenės atstovais.

([2]) COM(2002) 276 galutinis.
([3]) OL C 318, 2009 12 23, p. 6.

4.4 Kad būtų įgyvendinti du pirmiau paminėti tikslai, pateikiamas dvigubas pasiūlymas:

a. visapusiškai įtraukti ekonominių ir socialinių grupių atstovus,

b. poveikio įvertinimą atlikti ne pagal Komisijos vidaus poveikio vertinimo modelį, o pagal PTĮ modelį (netgi su tam tikrais patobulinimais).

4.4.1 Visapusiškai įtraukti ekonominių ir socialinių grupių atstovus (a)

— Kaip nurodyta pirmiau, įtraukti „dalyvaujančių šalių“ Europos ir nacionalinio lygmens socialinius partnerius į sektorių mokslinių tyrimų forumą.

— Patikslinti konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais platformos mechanizmus: jei kalbama tik apie interneto ryšį ir reguliariai teikiamą informaciją, nebus pasiekta jokių rezultatų:

  — pernelyg daug balsų sukuria kakofoniją, reikalingas visuomenės nuomone pagrįstas balsas,

  — galima pasiūlyti sukurti nedidelę socialinių ir ekonominių partnerių darbo grupę, kuri dirbtų darniai, bendrai ir perteiktų bendrą nuomonę, papildančią mokslininkų požiūrį,

  — galima ir dar daugiau – pasiūlyti, kad šios darbo grupės pozicija būtų atskaitos taškas atliekant poveikio įvertinimą (dalyvavimas priežiūros komitete) ir kad ji Europos Komisijai teiktų konsultacinę nuomonę. Be to, poveikio įvertinimas turėtų būti reklamuojamas „dalyvaujančiose šalyse“ viešai skelbiant ataskaitas.

4.4.2 Poveikio įvertinimą atlikti ne pagal Komisijos vidaus poveikio vertinimo modelį, o pagal PTĮ modelį (b)

— Siūlyti, kad poveikio įvertinimas būtų visų pirma poveikio tvarumui įvertinimas ir apimtų socialinius, ekonominius ir aplinkos aspektus.

— Ypač svarbu nepamiršti į jį įtraukti aspektus, susijusius su ekonominėmis ir pramonės permainomis, taip pat su pokyčiais užimtumo srityje. Pavyzdžiui, atliekant įvertinimą reikėtų:

  — sudaryti darbo vietų aplink baseiną žemėlapį,

  — pagal įvairias mokslinių tyrimų darbotvarkes nustatyti rizikingas darbo vietas (kurios gali būti panaikintos) ir tas, kurios turi didelį vystymosi potencialą,

  — taip pat nustatyti įgūdžių vystymo pajėgumus: žinių lygį, naujų žinių ir (arba) patirties įsisavinimo galimybes, vietos mokymosi ir (arba) mokymo kanalus,

  — integruoti su restruktūrizuota ir į ateitį orientuota pramone susijusias darbo vietas.

— Šie elementai itin svarbūs regionų lygiu atliekant išankstinį darbo vietų ir profesinių poreikių prognozavimą (pranc. GPEC ([4])) ir už jų nustatymą turi būti atsakingi ne tik mokslininkai.

2010 m. balandžio 29 d., Briuselis

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto pirmininkas

Mario SEPI

([4]) Išankstinis darbo vietų ir profesinių poreikių prognozavimas sudaro galimybę iš anksto pritaikyti gebėjimus prie darbo vietų, geriau įsisavinti technologinių ir ekonominių pokyčių pasekmes, geriau susieti konkurencingumo, kvalifikacija paremtos struktūros ir darbuotojų įgūdžių ugdymo veiksnius, geriau valdyti karjerą, sumažinti su pusiausvyros stoka susijusią riziką ir sąnaudas, geriau pasirinkti ir planuoti reikalingas pritaikomąsias priemones (šaltinis www.wikipedia.org).